

Motion till riksdagen 2013/14:Ju428

av Peter Eriksson (MP)

En haverikommission vid mord inom familjen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det inom polisen ska tillsättas en haverikommission vid vissa mord.

Motivering

Varje år utsätts tiotusentals personer i Sverige för våld i nära relationer. Framst handlar det om kvinnor som utsätts för våld, hot och trakasserier av en man som de har eller har haft ett partnerförhållande med. Brott av detta slag förekommer också i samkönade relationer. Likaså förekommer det att kvinnor utsätter män för denna typ av brott. Studier visar dock att mäns våld mot kvinnor oftare är upprepat, tenderar att vara grovare och resulterar i fler negativa konsekvenser för de drabbade kvinnorna och deras eventuella barn.

Brå har i studien Våld mot kvinnor och män i nära relationer (Brå rapport 2009:12) uppskattat att gärningspersonen är berusad eller drogpåverkad i cirka hälften av alla fall av våld i nära relation. Samtidigt vet vi att den övervägande andelen av de som både åtalas och döms för misshandel eller mord, är män. Sannolikheten att det är en drogpåverkad man som slår en kvinna så att hon blir allvarligt misshandlad eller – i värsta fall – dör är således stor.

Under perioden 1990–2004 döddes i genomsnitt sju kvinnor per år av en man som de vid brottstillfället hade eller hade haft en nära relation till, dvs. make, sambo, fästman eller pojkvän. I de allra flesta sådana fall har kvinnan tidigare haft kontakt med hälso- och sjukvården, sociala eller rättsvärdande myndigheter på grund av sin utsatthet för våld. Någon samlad statistik om resultatet för perioden därefter, finns inte. Däremot vet vi

Fel! Okänt namn på

att under 2011 anmäldes drygt 12 000 brott där kvinnor misshandlats inomhus av en närestaöende gärningsperson och ungefär 2 500 fall av grov kvinnofridskränkning.

Det ovan anförda visar enligt min mening på att olika delar av samhället många gånger redan på ett tidigt stadium kan få vetskap om att en kvinna befinner sig i en utsatt situation, en situation som kan leda till hennes död. Varje sådant fall är ett misslyckande och antalet fall måste minimeras.

Regeringen har tillsatt en nationell samordnare mot våld i nära relationer, som ska redovisa sina förslag den 30 juni 2014. Något särskilt uppdrag till samordnaren att ta fram en modell för hur mord på en kvinna efter våld eller övergrepp i nära relation skulle ha kunnat förhindras, finns mig veterligen inte. Jag anser därför att den nationelle samordnaren ska få i uppdrag att ta fram en modell för hur en haverikommission ska kunna tillsättas och fungera, för varje gång en kvinna dödas efter våld i nära relation. Genom kommissionens arbete ska myndigheterna få fram kunskap om vad som gått fel och hur fel kan undvikas i framtiden. Vad som här anförts om att inrätta en kris-kommission när kvinnor mördats efter våld i nära relation, bör riksdagen som sin mening ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 4 oktober 2013

Peter Eriksson (MP)